

STORYTELLING:

ІСТОРІЯ

УКРАЇНСЬКОЇ

КУЛЬТУРИ ДЛЯ

ІНТЕЛЕКТУАЛІВ

Запорізький
Національний
Університет

**Викладач: Шмідт Єлизавета Іванівна, асистент
кафедри новітньої історії України**

Пошта: shmidt.el.iv@gmail.com

Telegram: [@shmidt_yel](https://www.instagram.com/shmidt_yel)

Запорізький
Національний
Університет

ТЕМА 1. ВСТУП. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КУРСУ

Запорізький
Національний
Університет

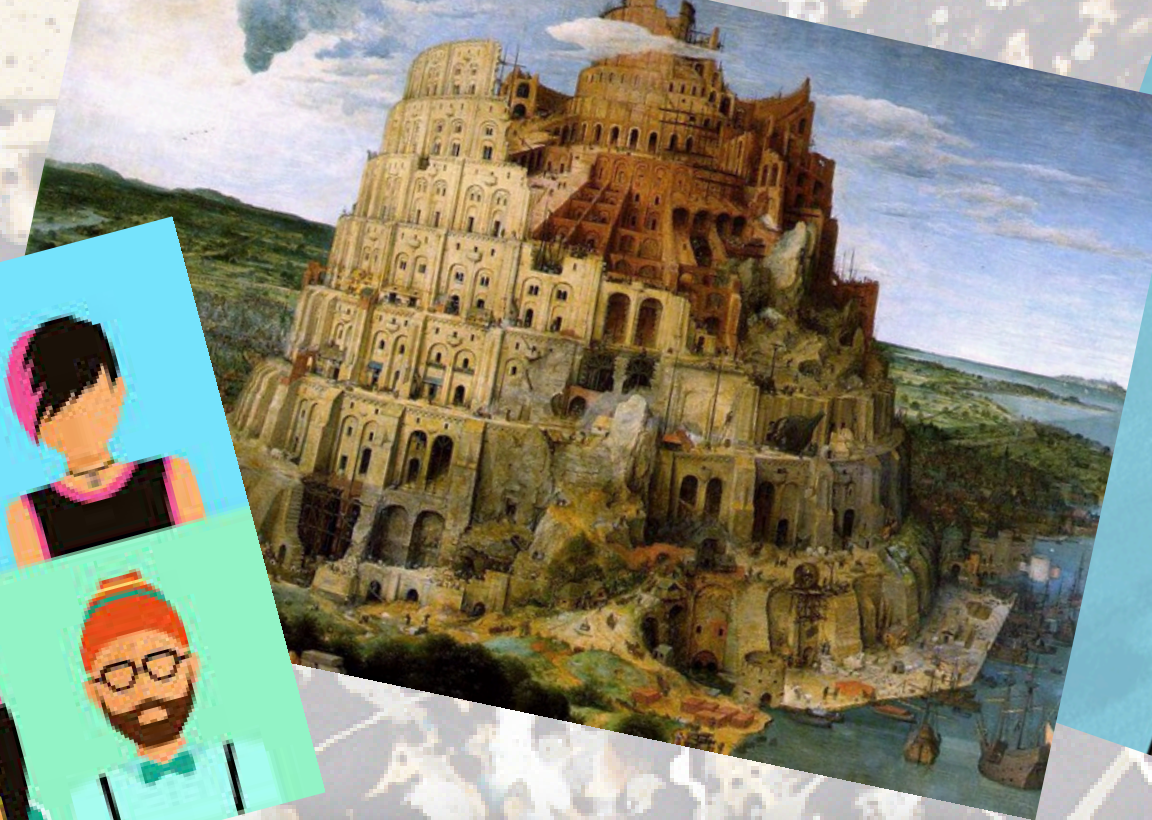
- 1. «Культура»: еволюція поглядів та сучасні інтерпретації.*
- 2. Види, форми та функції культури.*
- 3. Періодизація історії культури.*
- 4. Теорії культурогенезу. Психоданаліз та інтерпретація культурних пам'яток.*
- 5. Значення культури в житті суспільства*

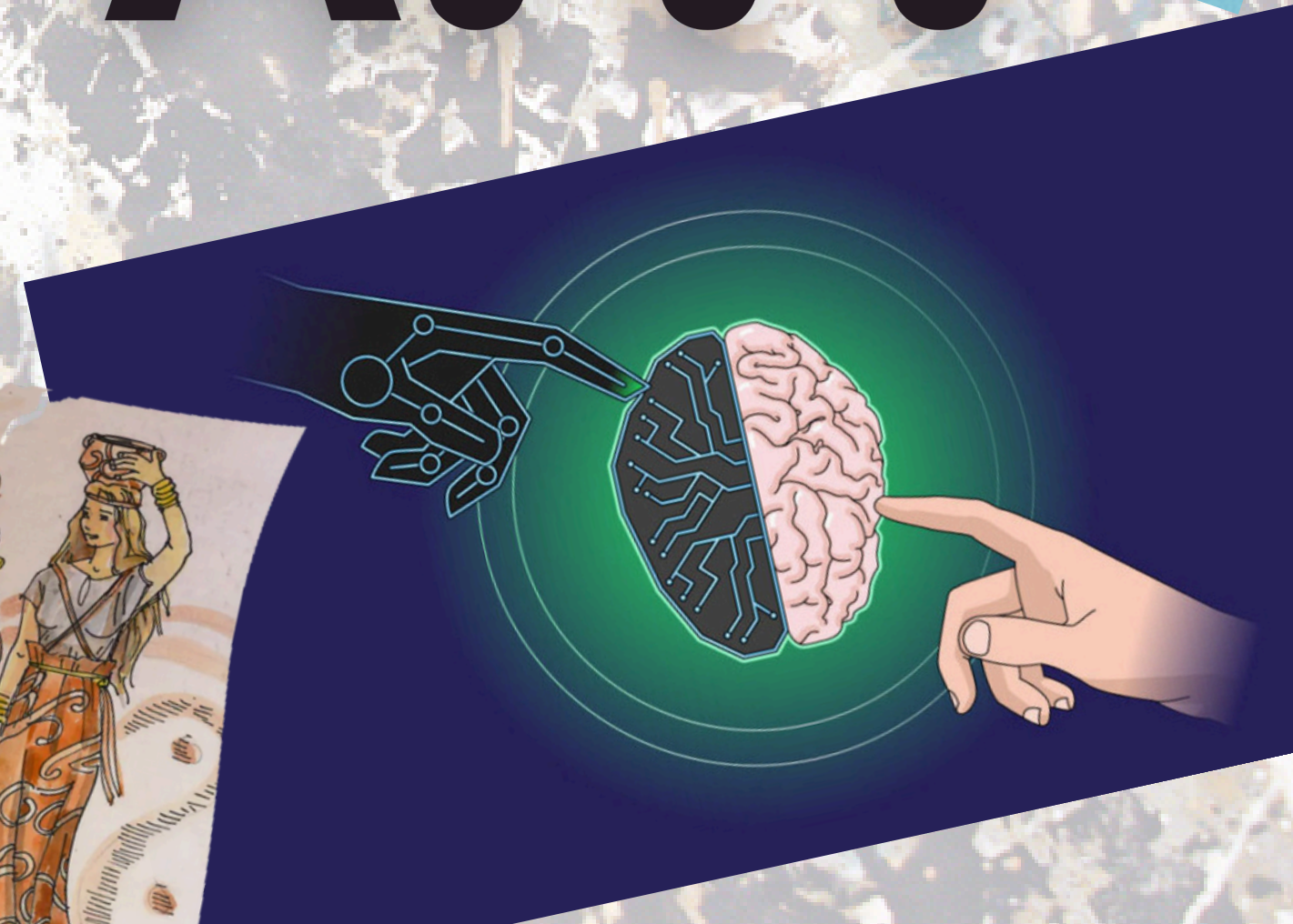
КУЛЬТУРА???

Запорізький
Національний
Університет

КУЛЬТУРА???

Сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством протягом його історії.
Він, купець, що раз у раз мав діло з різним народом, їздив по чужих землях,.. захопився блиском та багатством європейської культури, правда, більше зовнішньої (Коцюб., II, 1955, 135);

Освіченість, вихованість. - Вона дуже відрізняється від своїх ровесниць. Здається мені, що вона має культуру і в серці (Коб., III, 1956, 118); - Культури йому бракує. Ой як бракує! - вирішив зять, обмацуючи руками лисніючу під оком гулю (Шиян, Баланда, 1954, 47).

Розведення, вирощування якої-небудь рослини або тварини; культивування. Іван Володимирович (Мічурін) перший в історії плодівництва став працювати над горобиною і домогся того, що ввів цю досі дику рослину в культуру

Рівень, ступінь досконалості якої-небудь галузі господарської або розумової діяльності. Культура мови і слова в деяких театрах перебуває в загрозовому стані, в чому винні перш за все керівники театрів і його майстри (З глибин душі, 1959, 50).

Мікроорганізми, вирощені в лабораторних умовах у живильному середовищі. (Ніна:) Не чіпайте цього флакончика. В ньому культура менінгококів

Культура – прояв людського життя, який виражається в найрізноманітніших моделях поведінки та засобах і продуктах діяльності, зокрема в ідеях, ідеалах, нормах та цінностях.

Культура – сукупність матеріальних і духовних, нематеріальних цінностей, створених людством протягом його історії

(лат. cultura — «обробіток», «обробляти»)

КЛАСИФІКАЦІЯ

За особливостями світогляду

- релігійна
- міфологічна
- наукова

За рівнем приналежності:

- Світова
- Національна
- Субкультура
- Культура особистості³

За формою існування:

- матеріальна
- духовна
- фізична

За художньо-стильовими
ознаками:

- Готика
- Ренесанс
- Бароко
- Класицизм
- Модерн

ФУНКЦІЇ:

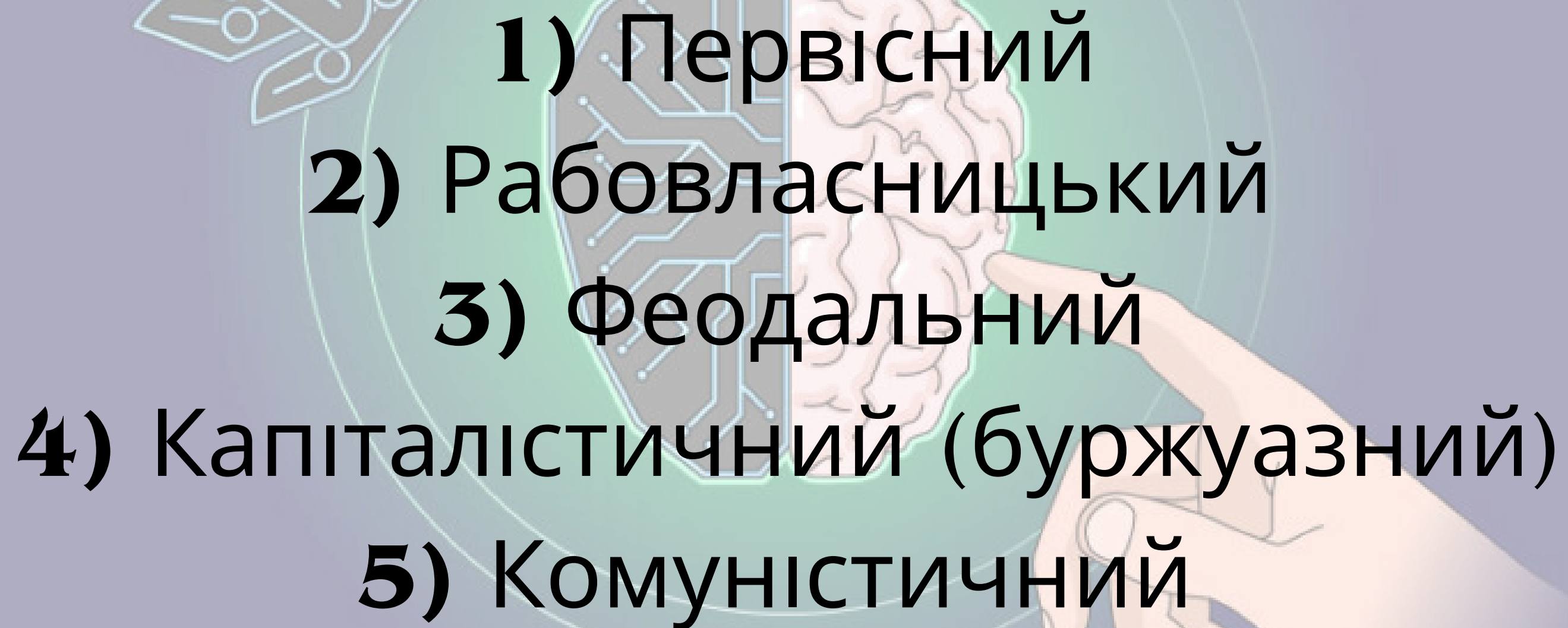
- ПІЗНАВАЛЬНА
- ЕТНОФОРМУВАЛЬНА ТА ЕТНОЗАХИСНА
- РЕГУЛЯТИВНА АБО НОРМАТИВНА
- СВІТОГЛЯДНА
- СЕМІОТИЧНА
- КОМУНІКАТИВНА
- АКСІОЛОГІЧНА
- ЕМОЦІЙНО ЕСТЕТИЧНО

ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

(Льюїс Генрі Морган, Адам Фергюсон)

- 1) Дикунство:** найбільш примітивний період, коли люди збирались збиральництвом та полюванням
- 2) Варварство:** починається винайденням гончарства та переходом до землеробства і скотарства
- 3) Цивілізація:** починається винайденням писемності, створенням наук, розвитком міст тощо.

ЗА ВІДОБРАЖЕННЯМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ:

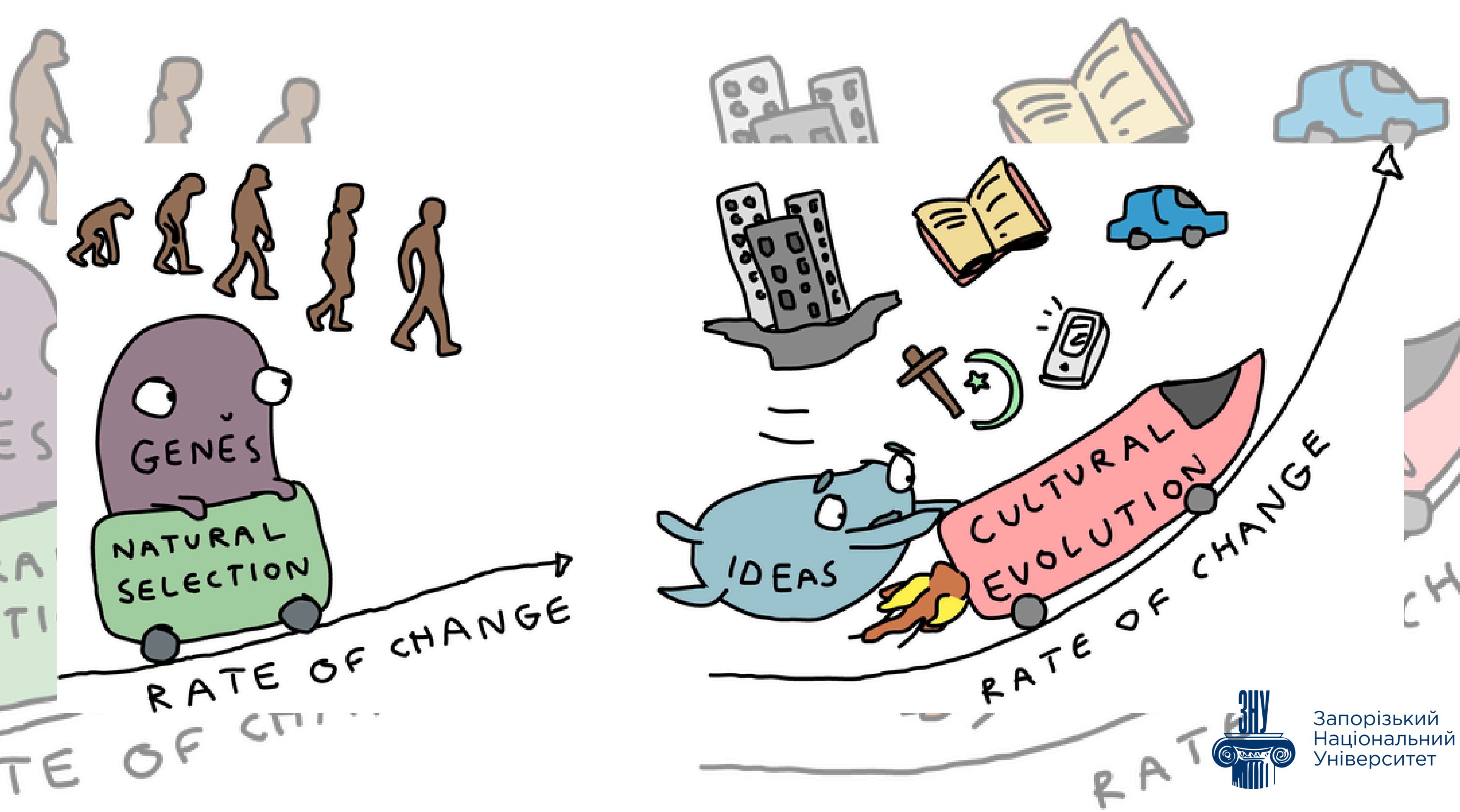
- 1) Первісний
 - 2) Рабовласницький
 - 3) Феодальний
 - 4) Капіталістичний (буржуазний)
 - 5) Комуністичний
-

СОЦІОЛОГІЧНА ПЕРІОДИЗАЦІЯ (ДОМІНУЮЧА СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ)

- 1) Архаїчне суспільство
 - 2) Аграрне суспільство
 - 3) Індустріальне суспільство
 - 4) Постіндустріальне суспільство
-
- A hand pointing to a brain with a circuit overlay. The brain is split vertically, with the left side showing a circuit pattern and the right side showing a realistic brain texture. The hand is pointing towards the right side of the brain. The background is a light blue gradient with faint circular lines.

Класична періодизація:

- 1) Первісна культура:** від появи людини до виникнення перших цивілізацій
- 2) Культура стародавнього світу:** від становлення перших держав Стародавнього Сходу до загибелі Римської імперії
- 3) Культура середніх віків:** від зникнення античності до Великих географічних відкриттів
- 4) Культура раннього нового часу:** від відкриття Америки до становлення індустріального суспільства
- 5) Культура нового часу:** кінець XVIII - початок XX ст.
- 6) Культура новітньої епохи:** від Першої світової війни до сьогодення

ТЕОРІЇ КУЛЬТУРОГЕНЕЗУ:

Культурогенез (від слів «культура» і «генезис») – процес появи, формування й розвитку людської культури як системи буття загалом, а також культур, культурних форм і норм різних людських спільнот (етнічних, соціальних, релігійних тощо) зокрема.

ЕВОЛЮЦІЙНА
ТРУДОВА
ІГРОВА
СОЦІАЛЬНА
СИМВОЛІЧНА
КОСМОЛОГІЧНА
ТЕОЛОГІЧНІ
ПСИХОАНАЛІТИЧНА

**Психоаналіз і мистецтво.
Психоаналіз як інтерпретативний
метод. Несвідоме. Сублимація.
(Зигмунд Фрейд, Карл Юнг)**

*Несвідоме в мистецтві – прояв не
контрольованих свідомістю
глибинних психічних процесів в
естетичній діяльності людини і,
зокрема, художній творчості з
подальшою репрезентацією*

Джексон Поллок

“Необхідно взяти до уваги негативний досвід останнього десятиліття, коли на посаду міністра культури України призначали або бюрократів радянського зразка, або лояльних до влади митців без управлінського досвіду. Такі міністри були нездатними зрозуміти ані потреб галузі культури, ані викликів, що стоять перед нею, ані цінності культури для загального суспільного розвитку, ані того, що сфера культури є важливим чинником економіки і потужним роботодавцем: від її злагодженої діяльності залежить добробут значної частини громадян.”

(Петиція діячів культури від 22 лютого 2014р).